

СИЛАБУС КУРСУ «ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ»

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Освітньо-професійна програма: **Право**
Галузь знань: **08 Право**
Спеціальність: **081 Право**
Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна
Рік підготовки – 4 рік, семестр - 7
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Майка Максим Борисович**, викладач юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук
Контактна інформація – mayka_mb@i.ua

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Фінансові послуги**» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння взаємозв'язків різних суб'єктів на ринку фінансових послуг та функціонування системи спеціалізованих фінансових інститутів; забезпечити комплексне розуміння ролі і значення фінансових послуг різних фінансових інститутів на фінансовому ринку та його сегментах; показати роль державних інститутів на ринку фінансових послуг.

У курсі навчальної дисципліни передбачено вивчення поняття та особливостей відносин, що виникають між суб'єктами ринку фінансових послуг у процесі створення та надання фінансовими посередниками фінансових послуг, а також у процесі отримання таких послуг юридичними та фізичними особами.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів системи теоретичних знань у галузі фінансових послуг — специфічної сфери грошових відносин, які виникають у процесі руху фінансових фондів між державою, юридичними та фізичними особами за допомогою спеціалізованих фінансових інститутів.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
22/50	Змістовий модуль I. Теоретичні засади ринку фінансових послуг		
4/10 Л1,С1	Тема 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Суб'єкти ринку фінансових послуг	Знати місце фінансових послуг у системі ринкових відносин в Україні, роль та функції ринку фінансових послуг; засвоїти поняття споживачі та оференти фінансових послуг	Питання
6/12 Л2,Л3,С2	Тема 2. Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг	Знати поняття інституційної та сегментарної структури ринку фінансових послуг, елементи інфраструктури фінансових послуг; розуміти роль банків в інфраструктурному забезпеченні ринку;	Реферати, питання
6/14 Л4,С3,С4	Тема 3. Поняття фінансового посередництва, його класифікація.	Засвоїти поняття фінансового посередництва та функції фінансових посередників	Питання, реферати, повідомлення
6/14 Л5,Л6,С5	Тема 4. Державне регулювання ринку фінансових послуг	Знати особливості правового та законодавчого регулювання ринку фінансових послуг, методи регулювання банківської діяльності	Питання, модульний контроль
28/50	Змістовий модуль II. Фінансові послуги на окремих ринках та тенденції їх розвитку		
6/10	Тема 5. Фінансові послуги на	Розуміти поняття попит і пропозиція на гроші;	Питання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
Л7,С6, С7	грошовому ринку	знати види фінансових послуг на грошовому ринку, інструменти грошового ринку	
6/10 Л8,Л9,С8	Тема 6. Фінансові послуги на валютному ринку	Знати сегментаційна структура валютного ринку, основи функціонування валютного ринку; ознайомитися із інфраструктура валютного ринку	Захист мініпроектів, питання
6/10 Л10, Л11,С9	Тема 7. Фінансові послуги на ринку позик	Знати структура кредитного ринку, суб'єкти та інструменти кредитного ринку; засвоїти поняття банківський кредит, вексельний кредит, ломбардний та іпотечний кредит; ознайомитися з формами забезпечення кредитів	Реферати-повідомлення, питання
6/10 Л12,С10, С11	Тема 8. Фінансові послуги на фондовому ринку	Розуміти основи функціонування фондового ринку; знати інфраструктуру, суб'єкти фондового ринку, інструментарій фондового ринку; ознайомитися із механізмом оцінювання акцій та облігацій	Питання, практичні завдання
4/10 Л13,С12	Тема 9. Фінансові послуги з перейняття ризику	Знати поняття ризику, види ризиків на ринку фінансових послуг; засвоїти методи та критерії виміру фінансового ризику	Питання, модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр VII

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4		Л5	Л6		Л7	Л8	Л9	Л10	Л11	Л12		Л13	
Семінарські заняття	С1		С2		С3, С4		С5	С6	С7		С8		С9		С10 С11		С12
Контроль знань							МК 1								ІНД 3		МК 2

Л1 – лекція 1

С1 - семінарське заняття 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНД3 - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на семінарських заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій, складання правових і процесуальних

документів.

При підготовці до семінарських занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення (складання таблиць, структурно-логічних схем, глосаріїв, конспектів тощо). Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

У процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування

спроможності студентів застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль зазвичай проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно, творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію, розв'язувати практичні задачі тощо.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки, якщо форма підсумкового контролю екзамен	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $O = 80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про

неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 р. N 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. N 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
4. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26 січня 1993 року. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
6. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
7. Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

8. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 року. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
9. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Н. Р. Слав'юк, С. В. Глущенко. Київ : НаУКМА, 2022. 206 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/Rynok-finansovyykh-posluh-2022.pdf
10. Ковальчук К.Ф., Архирейська Н.В., Валенюк Н.В. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2018. 135 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/kfin_6267.pdf
11. Онищенко В.О., Завора Т.М. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 409 с. URL: <https://kpdi.edu.ua/biblioteka/%D0%A0/%D0%A0%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BA%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%20%D0%9E%D0%BD%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92.%D0%9E..pdf>
12. Шклярчук С. Г. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика: навч. посіб. / С. Г. Шклярчук. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/rinki_fin_poslug.pdf.
13. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Н. Р. Слав'юк, С. В. Глущенко. Київ : НаУКМА, 2022. 206 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/Rynok-finansovyykh-posluh-2022.pdf.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Офіційний сайт Європейського суду з прав людини	http://www.echr.coe.int
Офіційний сайт Конституційного Суду України	http://www.ccu.gov.ua/uk/index
Офіційний сайт Верховного Суду	http://www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
Єдиний державний реєстр судових рішень	http://www.reyestr.court.gov.ua
Офіційний сайт Державної служби статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua
Офіційний сайт Державної судової адміністрації України	http://dsa.court.gov.ua/dsa
Transparency International Україна	http://ti-ukraine.org/
Антикорупційний портал	http://www.acrc.org.ua/
Відомості з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення	http://corrupt.informjust.ua/
Міжнародна асоціація юридичних наук (МАЮН)/ International Association of Legal Science	http://aisj-ials.org
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Правові системи країн світу: дослідницька група JuriGlobe (Університет Оттави)	http://www.juriglobe.ca
Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	http://dspace.nlu.edu.ua/
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://library.nlu.edu.ua
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	http://wwwlibrary.univer.kharkov.ua/ukr/